Partij	Zetelverdeling 2021	Zetels volgens peilingwijzer.nl (midden) d.d. 15 oktober 2021	Link naar programma	Aantal pagina's programma	Zoekterm: erfgoed	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:	Zoekterm: cultuurhistorie	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:	Zoekterm: monumenten	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:	Zoekterm: identiteit	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:	Zoekterm: landschap	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:	Zoekterm: archeologie	Een aantal zinnen uit het verkiezingsprogramma:
VVD	34	28	https://www.vvd.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verkiezingsprogramma-VVD-2023-2027-1.pdf	84	1x	*Pagina 35*: Cultuur draagt bij aan het vormen van onze identiteit. Cultuur is voor iedereen. Erfgoed verdient onze bescherming en cultuureducatie biedt kinderen de mogelijkheid om kennis te maken met cultuur en kunst.	0x zoekterm cultuurhistorie (wel 24x zoekterm cultuur)	*Pagina 30*: We dragen cultuur een warm hart toe en zorgen ervoor dat zoveel mogelijk mensen kunnen meedoen met, en genieten van cultuur. Dat is niet meer dan logisch, want in Nederland hebben we cultuur van wereldklasse. *Pagina 35*: Onze gezamenlijke identiteit wordt mede gevormd door cultuur en media. *Pagina 36*: meer aandacht voor volkscultuur.	1x	*Pagina 56*: We houden oog voor het verduurzamen van monumenten en de invloed van klimaatverandering bij parken en ontmingende landschappen.	6x	*Pagina 12*: We pakken het ontduiken van de regels aan. *Pagina 32*: Iedereen is welkom op school. *Pagina 35*: Cultuur en media voor alle Nederlanders.	6x	ist politiek landschap (*pagina 3*) *Pagina 42*: De melkveehoudenj is niet weg te denken uit het Nederlandse cultuurlandschap. *Pagina 65*: Boeren krijgen de kans om hun verdienmodel te versterken met agrarische natuur- en landschapsbeheer. (langjarige vergoedingen) ... zoveel mogelijk rekening houden met de landschappelijke waarden en de leefbaarheid.	0x	
D66	24	8	https://d66.nl/wp-content/uploads/2023/11/D66_VKP2023_2023-2027_def.pdf	244	25x	*Pagina 116*: Kunst en cultuur zijn ons fundament. We investeren extra in de kunst- en cultuursector. Rijkssubsidies worden in de breedte vernuimd. We stimuleren samenwerking tussen gemeenten, de provincies en het Rijk om tot een coherent cultuurbeleid te komen. Aanvraagprocedures en inzet van budgetten worden beter op elkaar afgestemd om witte vlekken in de regio en hoge administratieve lasten tegen te gaan. Ook lokale overheden krijgen voldoende middelen voor cultuurbeleid en cultureel erfgoed. Lees nog meer standpunten over kunst, cultuur en erfgoed in het verkiezingsprogramma vanaf pagina 116. *Pagina 123*: Behoud van het Nederlands erfgoed lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Met erfgoed houden we het verleden levend. Het verhaal achter het Nederlands erfgoed wordt verteld, inclusief de zwarte bladzijdes zoals het kolonaal verleden. Met de implementatie van het verdrag van Faro betrekken we gemeenschappen bij de betekenis die erfgoed heeft voor hun omgeving. Op deze manier zetten we erfgoed in voor sociaal-maatschappelijke doelen, zoals onderlinge verbinding en leefbaarheid. We richten een fonds op voor iconisch erfgoed. Erfgoed dat zo groot en kostbaar is, dat het te groot is voor een provincie of gemeente om alleen te restaureren. De Verbouwing van Nederland wordt gerealiseerd op een erfgoed-inclusieve manier. We houden erfgoed levend door het actief te gebruiken. Bij restauraties van monumenten komen meer financieringsmogelijkheden voor verduurzaming en toegankelijkheid. • We subsidieren het behoud, de zichtbaarheid en het gebruik van digitaal erfgoed. • Er komt één online platform waar alle Nederlandse erfgoedlocaties makkelijk te vinden zijn. *Pagina 137*: We zien het belang en de kracht van onze natuur; we koesteren ons landschap en erfgoed, versterken biodiversiteit en zetten in op ecosysteemdiensten voor onze brede welvaart.	0x zoekterm cultuurhistorie (wel 49x zoekterm cultuur)	Een energieke maatschappij: kunst, cultuur en weetenschap als bron van energie. Kunst en cultuur voor en van iedereen: met aandacht voor toegankelijkheid, ook voor kinderen, jongeren en ouderen. D66 koestert kleine en unieke opleidingen. Denk aan bijzondere ambachten of unieke taal- en cultuurstudies. Makers van kunst en cultuur verdienen een betere maatschappelijke positie en meer waardering.	3x	Ir bouwen van de monumenten van de toekomst (*pagina 117*) + helpen eigenaren bij restauratie en verduurzaming (*pagina 119*) en De Verbouwing van Nederland wordt gerealiseerd op een erfgoed-inclusieve manier. • We houden erfgoed levend door het actief te gebruiken. Bij restauraties van monumenten komen meer financieringsmogelijkheden voor verduurzaming en toegankelijkheid.	12x	Voorkomen dat mensen op basis van identiteit worden uitgesloten. Identiteit kent geen grenzen.	13x	We wonen in een mooi Nederland. Met dynamische steden, karakteristieke dorpen en een Waddenzee die elke dag van vorm verandert. Waar de trein door het landschap kwiet en fietsers door steden en dorpen. We zien het belang en de kracht van onze natuur; we koesteren ons landschap en erfgoed, versterken biodiversiteit en zetten in op ecosysteemdiensten voor onze brede welvaart. We bouwen binnen de bebouwde kom (*pagina 50*), bouwen passend in het landschap (*pagina 55*), voor een mooi Nederland (*pagina 137*)	0x	
GroenLinks/PvdA	17	23	https://groenlinkspvda.nl/wp-content/uploads/2023/11/VKP-DEF-11-23.pdf	105	6x	Beschermn van onze zeelm: De Waddenzee is onderdeel van het Unesco Werelderfgoed. (*pagina 55*) + Kunst en cultuur moet naast overdracht van cultureel erfgoed ook ruimte geven aan kunst, die schuurt en uitnodigt tot debat. (*pagina 77*) + We zorgen voor cultuur erfgoed. Wij hechten waarde aan het behoud van ons cultureel erfgoed. Door extra middelen vrij te maken voor, en te investeren in, restauratie en behoud van monumenten, historische gebouwen en archeologische vindplaatsen, kunnen we - vanuit dit historisch besef - ons rijke verleden behouden en beschermen voor toekomstige generaties. Wij garanderen het voortbestaan van Nederlandse topinstellingen in de culturele sector, waaronder de symfonische orkesten. (*Pagina 79*)	0x zoekterm cultuurhistorie (wel 42x zoekterm cultuur)	Gedegen bescherming van onafhankelijke journalistiek. Ons doel is een redaktionelle publieke omroep, waar cultuur, educatie, nieuws en betrouwbare informatie voorspraak. Cultuur in relatie tot rechtsearidgheid en inclusie. (*pagina 45 - 46*) Een rijk aanbod aan kunst en cultuur (*vanaf pagina 77*): We investeren in de culturele en creatieve sector, niet alleen via het Rijk, maar ook via gemeenten en provincies. We stimuleren de Nederlandse creatieve maakindustrie met fiscale voordelen en een fonds dat leningen verstrekt aan Nederlandse producties. Wij willen fair pay & fair practice als norm hanteren binnen de culturele sector. We zorgen dat scholieren ten minste één keer per jaar een theater, dansvoorstelling of concert bezoeken.	2x	*Pagina 40*: rechtvaardigheid voor Groningen. De ziel van Groningen beschermen.	8x	int onafhankelijke en gedegen journalistiek, goede omgang met diversiteit en aandacht voor het overzees koninkrijk.	9x	Terugbringen landschapselementen (*pagina 50*) en belonen van groene boeren (*pagina 52*).	1x	*ale erfgoed*
PVV	17	19	https://www.pvv.nl/images/2023/PVV-Verkiezingsprogramma-2023.pdf	46	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (wel 8x zoekterm cultuur)	*Pagina 4*: Onze eigen cultuur en seculiere wetten hebben altijd voorrang en als je dat niet bevalt, vertrek je maar. Onze cultuur, en westerse manier van leven wordt bedreigd door het binnenlaten van grote aantallen mensen, vaak uit niet-westerse, islamitische landen. (*pagina 6*) *Pagina 29*: De PVV houdt van Nederland. Wij zijn trots op onze cultuur, identiteit en tradities. Die moeten we dan ook behouden. *Pagina 45*: We schrappen allerlei onzinnige subsidies voor kunst, cultuur, publieke omroep, expats en vergroening.	0x		1x	Trots op onze cultuur identiteit en tradities (*pagina 29*)	1x	Prachtig landschap en graszende koeien (*pagina 25*)	0x	
CDA	15	4	https://d14up0i7wmc9hw.cloudfront.net/CDA%20Verkiezingsprogramma.pdf	97	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (wel 12x zoekterm cultuur)	*Pagina 8*: We hebben een nieuwe cultuur nodig van saamhorigheid en gemeenschapszin. *Pagina 26*: Cultuur en tradities koesteren. Ook ondersteunen we cultuur en tradtie met een regionaal of lokaal karakter. *Pagina 37*: Niet alleen vormen boeren, tunders en vissers de enige sectoren die ons kunnen voeden en van groen (bomen, bloemen en bollen) voorzien, ook stonden zij aan de basis van onze cultuur.	0x		5x	Zie cultuur: in relatie tot gemeenschapszin (regionaal!)	4x	Geld voor landschapsbeheer (*pagina 28*), windmolens in landschap inpassen (*pagina 42*), herstel coulissen boven nieuwe natuur (*pagina 43*)	0x	
SP	9	6	https://www.sp.nl/sites/default/files/sp_verkiezingsprogramma_2021-2027.pdf	36	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (wel 4x zoekterm cultuur)	ei bestuurs- en politieke cultuur (*pagina 7*), afrekencultuur (*pagina 9*), maar ook: fonds voor Kunst en cultuur en eerlijke spreiding over het land (*pagina 23*)	0x		0x			0x	
Forum voor democratie	8	4	https://fvd.nl/FVD_het_programma_van_hoop_optimisme_en_herstel_2023-2027.pdf	53	6X	Koesteren van ons (historisch) erfgoed en onze stedenbouw (*pagina 36*). Subsidies voor conservatoria en restaurateurs. Bescherming. Heldere procedures. Maatwerk. Soepele regels voor verduurzaming, zonder aantasting van waarden. (*pagina 27*)	0x zoekterm cultuurhistorie (wel 16x zoekterm cultuur)	Onze geschiedenis, onze cultuur, en de verbeelding die daarvit is voortgekomen in de vorm van gebouwen en standbeelden, muziek, literatuur en religie: het is van onschatbare waarde. Wij willen de Europese klassieke muziek en kunst, cultuur en kennis veel meer ondersteijen op scholen en uitstragen in de media; en het gedachtegoed van filosofen ontsluiten voor een breder publiek, bijvoorbeeld via educatieve documentaires. De afgelopen decennia is de Nederlander van zijn geschiedenis verwoerend en van zijn cultuur losgerevenen. Dit moet niet alleen stoppen, het moet worden teruggedraaid. Voor effectief cultuurbeleid hoeft niet meer geld te worden uitgegeven; het huidige budget moet anders en beter worden besteed. En ingrijpend sanieren in budgetten van de publieke omroep.	3x	Zie erfgoed	7x	Tegen digitale (Europese) identiteit (*pagina 13*), schaalvergroting (*pagina 21*) en welke / LGBT propaganda (*pagina 33*)	5x	int mediaslandschap, maar ook herstel mooi Nederlands landschap (*pagina 83*)	0x	
Partij voor de dieren	6	6	https://assets.partijvoordedieren.nl/assets/algemeen/Verkiezingsprogramma-2023-Tweede-Kamer-Partij-voor-de-Dieren.pdf	123	8x	Kunst, cultuur en erfgoed voor iedereen (*pagina 90 en 91*): budget verhogen, educatie en participatie in de wet verankeren, de creatieve sector en de erfgoedwereld betrekken bij maatschappelijke opgaven, herbestemming, inventariseren waarden, ook beteiid erfgoed in kaart brengen, archeologie, verduurzaming en herstel cultuurlandschap.	3x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 41x)	Door boeren te helpen overschakelen naar duurzame landbouw komt er veel grond vrij die we veel beter kunnen verdelen. Verneveg het grootste deel daarvan zetten we om naar natuur zodat de biodiversiteit kan herstellen. En ze komt er ook ruimte voor woningen in of in plaats van voormalige agrarische bebouwing en aan de rand van bestaande woonkernen, zonder dat dit ten koste gaat van leefbaarheid, landschaps- en cultuurhistorie en de natuur. (*pagina 77*) *Pagina 84*: Goed, inclusief en toegankelijk ondenwijs, wetenschap, cultuur en media vormen het fundament van een vrije, democratische samenleving. De kunst- en cultuursector is van onschatbare waarde voor onze samenleving. Wij willen investeren in de makers en een eerlijke vergoeding voor hun onmistbare werk. Daarnaast stimuleren we duurzaamheid in de culturele sector. De Rijksoverheid bevordert herbestemming van monumenten en stimuleert gemeenten om cultuurhistorische waardenkaarten op te stellen. Historisch waardevolle panden worden niet gesloopt, maar natuurinclusief gerenoveerd. (*pagina 91*)	2x	Zie erfgoed	6x	int ruimte om jezelf te zijn en dit te faciliteren / ondersteunen	6x	We gaan de verdozing van ons landschap tegen. (*pagina 78*) De bescherming van onze volkgezondheid, het milieu en het landschap moeten voorspraan in de Cmgevingswet. Tot die tijd uitstellen (*pagina 81*) De overheid bevordert het herstel van cultuurlandschappen, onder meer door renovatie of aanleg van akkerranden en houtwallen, met een ruimhartig steunprogramma. (*pagina 91*)	1x	Zie pagina 91 : Archeologische vindplaatsen en cultuurhistorische elementen in het landschap verdienen bescherming en de betekenis ervan wordt breed uitgedragen naar het publiek.
ChristenUnie	5	4	https://insite.christenunie.nl/l/library/download/urn:uuid:81ae811b-dc36-4c5e-b182-d93c7f70bab6/christenunie+verkiezingsprogramma+2023-2028.pdf?format=save_to_disk&redirected=1698084155	136	17x	Kunst, cultuur en erfgoed voor iedereen (*pagina 37*): De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed. Onder andere door: monumenten te blijven aanwijzen, behoud vanerd erfgoed, kerkenzaal, als ook: beschermn en investeer in nationale parken, waddengebied (*pagina 79*), Groningen (*pagina 84*)	2x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 42x)	int landschap en vanerd erfgoed Cultuur: Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en de samenleving. Kunst kan confronteren, stilzetten, verder schuiten, een zaadje planten, leiden tot verwondering. Kunst en cultuur zijn een krachtige uiting van een vitale samenleving. Kunst en cultuur hebben belangrijke sociale functies en kunnen zorgen voor verbinding tussen mensen. Het is belangrijk dat er een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten. Solidariteit tussen de regio's.	9x	Monumentale kerkgebouwen zijn beeldbepalend in steden en dorpen en horen tot erfgoed dat behouden moet blijven. (*pagina 37*) In het hele aardbevingsgebied komen gelden beschikbaar om monumenten en oude dorpsaanzichten te behouden. (*pagina 84*)	8x	Respect voor elkaar: Keuzevrijheid, ruimte om jezelf te zijn, kritisch Europese digitale identiteit	18x	*Pagina 70*: We willen werken aan een landbouwsector die duurzaam verbonden is met landschap en natuur en oog heeft voor dierenwelzijn. In h het hele aardbevingsgebied komen gelden beschikbaar om monumenten en oude dorpsaanzichten te behouden. (*pagina 84*)	1x	Zie landschap
Volt	3	4	https://voltnederland.org/storage/doc/voltnederland_verkiezingsprogramma_2023.pdf	68	10X	Monumenten en cultureel erfgoed *pagina 61*: Behoud van cultuurhistorische waarde en beschermde stadsgezichten is een grootgoed. Wel moeten we monumentenzorg en de behoefte aan vernieuwing van de bouw van duurzaam vastgoed met elkaar verenigen. Volt wil een aanpak waarin cultuurhistorische en esthetische waarden en duurzaamheid elkaar juist versterken.	2x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 25x)	Volt legt de focus weer op de regio en wil de regionale engelijkheid in bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs, zorg, werk, cultuuraanbod en publieke ontmoetingsruimten aanpakken, zodat ook buiten de grote steden sterke en aantrekkelijke regio's ontstaan met volop voorzieningen en bereikbaarheid. Kunst & cultuur *pagina 88*: Kunst en cultuur zijn overal om ons heen. Kunst en cultuur helpen ons om ons te ontwikkelen, als individu én als collectief. Daarmee kunnen kunst en cultuur ons verbinden. Met nadruk op 'kunnen', want de kunst- en cultuursector moet en kan diverser en inclusiever.	8x	Zie erfgoed	8x	Cultureel erfgoed geeft ons daarbie de mogelijkheid: om echt eens in de wereld en identiteit van onze voorouders te kijken; wat zij geuten, gehoord of ervaren hebben. Erfgoed draagt bij aan onze nationale en Europese identiteit.	3x	int subsidie- en medialandschap	1x	Terugdringen marktswerking in de archeologie (*pagina 89*)
Ja21	3	2	https://ja21.nl/fileadmin/user_upload/Verkiezingsprogramma_TK_23_A4_v3.pdf	63	3x	Mobiel erfgoed, onze klassiekers, beschermen als industrieel erfgoed (*pagina 27*) + substantieel injectie van structurele middelen voor behoud van ons erfgoed (*pagina 50*): behoud, restauratie en toegankelijk maken (*pagina 53*)	0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 17x)	*Pagina 53*: De Nederlandse cultuursector is een ideologische eenheidsworst. Kunst en cultuur worden vrijwel standaard omrijst met een sterk progressief en linksgeoriënteerd kader. Tegelijkertijd staan kunst en cultuur in Nederland wel degelijk onder druk. Er is de afgelopen jaren veel veel bezuinigd. De financiering daarvan kan uitsiekend worden geregeld door het budget voor de NPO te halveren.	0x		3x	*Pagina 14*: Integratie, inburgering en Nederlandse identiteit. De Nederlandse cultuur moet altijd de leidende cultuur in onze samenleving zijn en blijven.	9x	De weg die JA21 wil inslaan is duidelijk: van instabiele, ontoereikende en horizonverslurende wind- en zonneenergie naar kernenergie. Het kabinet kiest echter voor een ondoordachte energietransitie met grote nadelige gevolgen voor ons landschap, onze schaarse ruimte, onze welvaart, onze energiezekerheid en ons elektriciteitsnet. (*pagina 28*) Het verdichten van steden tast echter de historisch gegroeide stad en daarmee het leefklimaat aan omdat er onvoldoende ruimte om te leven overblijft. Bij de ontwikkeling van de nieuwe woningen maakt JA21 scherpe keuzes en past maatwerk toe om zowel onze ruimtelijke als landschappelijke kwaliteit te behouden. (*pagina 28*) Het Nederlandse landschap staat onder grote druk. Het aanzicht van ons land hangt sterk samen met het boerenbedrijf en landschapsbeheer. Akkers, bossen en weiden zijn ons even lief als de horizon. Maar als de boer verdwijnt, verdwijnt het groene Nederland. Dan bezaaien talloze hectare zonnepanelen ons land. Afgewisseld door stapelaasen voor windturbines hoger dan de Eiffeltonen die elke horizon verpesten. In het landschap gaan boer en natuur samen. (*pagina 34*)	0x	
SGP	3	3	https://sgp.nl/download?docID=41ffba797306a6c80843d631d68f5c170758e4f008&name=Def.%20Verkiezingsprogramma.SGP-2023-2027_.pdf	28	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 3x)	int christelijke waarden en cultuur (*pagina 4*)	2x	Investeren in grote monumenten, waaronder monumentale kerken (*pagina 4*)	6x	Vrije keuze voor identiteit in onderwijs (*pagina 6*)	2x	Stikstofaanpak op de schop: landschap en boeren hand in hand (*pagina 16*)	0x	
Denk	3	4	https://www.bewegingdenk.nl/download/23802/?mstv=1698162468	104	1x	*pagina 24*: aandacht voor Joodse cultuur en erfgoed	0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 11x)	enkel in relatie tot cultuuraensivititeit in de zorg (*pagina 72*) en cultuuromslag bij de politie (*pagina 47*)	1x	nationaal monument voor de herdenking van Srebrenica (*pagina 80*)	2x	respecteren en beschermen culturele tradities van Roma en Sinti (*pagina 27*)	1x	int politieke landschap	0x	
50plus	1	0	https://50pluspartij.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verkiezingsprogramma-50PLUS_LB-1.pdf	15	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur benoemt in kop met onderwijs maar geen standpunten opgenomen)		0x		1x	Banken moeten pasfraude sneller signaleren	0x		0x	

BBB	1	9	https://boerburgerbeweging.nl/wp-content/uploads/2023/10/BBB_VERKIEZINGSPROGRAMMA_NOV2023_FormR.pdf	128	1x	Kunst, cultuur en erfgoed (*pagina 31*): De oorzaak én het gevolg hiervan is dat mensen elkaar kennen, elkaar begrijpen, elkaar wat gunnen, elkaar in hun waarde laten en naar elkaar omkijken. Het facilitieren en in stand houden van deze culturele tradities helpt dan ook mee aan de versterking van de sociale verbinding en noaberschap in onze regio's en steden. (Behalve in de kop van dit hoofdstuk, is erfgoed verder niet benoemd.)	1x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 16x)	*Pagina 71*: Er moet ruimte blijven om (kleinschalige) bevissing van bijzondere soorten in specifieke omgevingen te doen in het kader van het behoud van cultuurhistorie. Ook in cancel cultuur en vrikjes cultuur *Pagina 31*: Cultuursubsidies worden beter onder de aandacht gebracht en laagdrempeliger gemaakt. Kunst, cultuur en museua zijn toegankelijk voor iedereen, ongeacht waar je woont of hoeveel je verdient. Op school krijgen jongeren onderwijs in kunst en cultuur en daarmee inzicht in de rijke Nederlandse cultuurgeschiedenis. De behandeling van gifhandmik met ondercheid in SBBI-ANBI en culturele ANBI's met extra aflrek wordt vereenvoudigd en volledig gelijk getrokken.	2x	*Pagina 31*: Mooie oude monumentale gebouwen, waaronder ook kerken, worden indien nodig gerestaureerd, maar in elk geval behouden en onderhouden. *Pagina 49*: De gevolgen van de gas- en zouteinning en de grootschalige grondwaterontrekkingen zijn kapotte woonhuizen, boerderijen, merelbuiters, bedrijfspanden en monumenten.	9x	Ondanks de individualisering en de maatschappelijke vervreemding van het openbaar bestuur zijn er zeker nog stevige gemeenschappen met een sterke identiteit en sociale coherie te vinden in ons land. Daar voelen mensen zich verbonden in hun culturele identiteit. Elke regio kent zijn eigen identiteit, zijn eigen vraagstukken en eigen kansen. (pagina 34)	18x	*Pagina 31*: we versterken de waarden van de omgeving. Op het platteland behouden we de karakteristieke open polders en het cruiloserrlandschap. *Pagina 68*: Natuur moet samen kunnen gaan met passende andere functies, zoals recreatie en agrarische activiteiten waarnaar we daar samen invulling aan geven, wij noemen dit landbouw-inclusieve natuur. Dit betekent dat het landschap past bij de landbouw en de landbouw het landschap mede onderhoudt. We erkennen het landschap dat in de laatste twee eeuwen gevormd is als ons referentiekader. Bij wijzigen van landschapskarakteristiek, (planologische) herstemming, habitat of beleidswaarde wordt een grondeigenaar altijd vooraf proactief geïnformeerd, gerauatjdeegd en om instemming gevraagd. *Pagina 99*: Er komen geen nieuwe 'natuurgebieden' meer bij in Nederland. We zullen onze inspanningen verhogen om onze kernwaarde landschappen te beschermen tegen de 'verdoeling' van ons landschap. Duurzame energie brengt nu heel veel landschapsvernuiling met zich mee. Wij gaan ons inzetten voor kernenergie en totdat dit voldoende energie opleiert, zullen zonnepanelen alleen op plekken als daken, geluidswallen en boven parkeerplekken komen.	0x	
Bij1	1	0	https://bij1.org/wp-content/uploads/2023/11/Programma-Bij1-Tweede-Kamer-2023.pdf	144	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 32x)	*Pagina 98 en verder*: kunst, cultuur en media. Bij1 zet zich in voor een bloeiende kunst-, cultuur- en mediasector die de Nederlandse samenleving weerspiegelt, en die toegankelijk en betaalbaar is voor iedereen. Cultuur is geen luxeproduct. Cultuur is het cement van de samenleving. We stellen structureel meer fondsen beschikbaar op het gebied van kunst, cultuur en media. De Wet Werk & Inkomen Kunstenaars wordt weer in het leven geroepen. We investeren fors in de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit. Het wordt verplicht voor culturele- en media-instellingen om aandacht te hebben voor de Nederlandse koloniale geschiedenis en slavernijverleden, vanuit het perspectief van de voormalige koloniën. De toegangspriijzen van musea en culturele instellingen gaan flink omlaag.	0x			13x	onder andere irt afschaffen gendernegistratie afgeschaft in de Basisregistratie Personen en het hebben van dubbele nationaliteit.	0x			0x	
Piratenpartij-de Groenen	0	0	https://archief.piratenpartij.nl/Verkiezingsprogramma/TK/Piratenpartij%20verkiezingsprogramma%202023.pdf	94	4x	Iedereen moet kunnen genieten van ons cultureel erfgoed en dit kunnen delen zonder de dreiging van juridische stappen, schenden van de privacy of censuur. Bestaand cultureel erfgoed wordt zoveel als mogelijk gedigitaliseerd en voor het publiek vrij toegankelijk gemaakt. Iedereen heeft recht op toegang tot de eigen cultuur. De Piratenpartij wil museums aanmoedigen de collectie in lijn te brengen met het internationale erfgoedrecht.	0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 25x)	De Piratenpartij komt voort uit privacy, innovatie en het delen van kennis en cultuur. Een groep kunstenaars, muziekanten en anderen met een affiniteit voor cultuur richtte in 2003 de denktank 'Het Piratenjbureau' op. Toegankelijkheid van informatie, kennis en cultuur is een eerste vereiste voor de sociale, technologische en economische ontwikkeling van onze samenleving. De Piratenpartij wil het auteursrecht grondig hervormen, zodat de copyright-industrie buitenspel wordt gezet en auteursrecht in dienst komt te staan van makers en consumenten	0x			5x	irt identiteitsfraude	1x	Veel aanwesigeisten groen kan ondersteunend zijn voor de ecologische hoofdstructuur. Nederland heeft al eeuwen een cultuurlandschap, waarbij veel planten en dieren afhankelijk zijn van de mens.	0x	
BVNL / groep van haga	0	0	https://bvnl.nl/wp-content/uploads/2023/10/Verkiezingsprogramma2023.pdf	74	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 6x)	*Pagina 3*: BVNL is levens cultureel conservatief: wij willen ons mooie Nederland en de daarbij behorende unieke Nederlandse tradities en cultuur intact houden. *Pagina 27*: BVNL is voor het afbouwen van subsidies. Cultuur in de regio en landelijke culturele instellingen moeten lokaal gefinancierd worden door de mensen en bedrijven zelf en hier is geen rol weggelegd voor de overheid, behoudens enkele grote landelijke culturele instellingen, zoals het Koninklijk Concertgebouworkest, het Mauritshuis, het Nederlands Danstheater, en het Van Gogh Museum, die anders voor altijd zouden verdwijnen.	2x	Gemeentelijke monumenten mogen zonder vergunning duurzame maatregelen nemen, zoals het plaatsen van zonnepanelen en dubbel glas. Op het beschadigen/beklauden van standbeelden, monumenten enlof gedenktekens komen hogere straffen.	4x	De Nederlandse identiteit, cultuur, burgerschap en daarbij horende kernwaarden moeten worden doorgegeven in het onderwijs.	0x			0x	
Nieuw sociaal contract	0	26	https://storage.googleapis.com/groep-pieter-website/NSC_verkiezingsprogramma_2023_01.pdf	80	1x	*Pagina 31*: Het cultuurbeleid ondersteunt de instandhouding van nationaal cultureel erfgoed, musea en kentoonstellingen. Via archieven worden collecties ook digitaal ontsloten voor de bevolking.	1x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 36x)	*Pagina 53*: Beschermen natuur- en cultuurlandschap. Daarom zijn langjarige afspraken nodig die financiële zekerheid bieden, met name voor agrarisch natuurbeheer en 'groene en blauwe diensten' die een bijdrage leveren aan waterbeheer, landschap, cultuurhistorie of recreatief medegebruik. *Pagina 30 en verder*: cultuurbeleid. Wij willen dat er meer aandacht komt in het cultuurbeleid voor (regionale) geschiedenis en voor mensen die zich hebben ingezet voor vrijheid en verdraagzaamheid. Musea, tentoonstellingen en openbare archieven verdienen financiële steun in het cultuurbeleid. Hier worden de verhalen verteld en gedeeld van mensen en groepen die nu land- en lotgenoten zijn. Er komt een nationaal historisch museum. Kolonialisme en het slavernijverleden verdienen een duidelijke en vaste plek in ons geschiedeniscurriculum en in het cultuuraanbod. We hebben oog voor de beklemtis van moderne kunst en cultuur voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van steden en dorpen. We erkennen het belang van cultuureducatie en -participatie. Kunstenaars moeten in staat worden gesteld om een eerlijke boterham te verdienen. Cultuur moet in iedere regio bereikbaar zijn. De bibliotheek is een belangrijke basisvoorziening. We willen de financiering van de nationale publieke omroep (NPO) beperken tot twee zenders. We hechten aan een pluriforme media. We steunen lokale en regionale omroepen. We pleiten voor actief rijksbeleid om het verhaal van Nederland. We koesteren onze nationale parken.	0x			9x	*Pagina 29*: identiteit en cultuur. Nederland is een veelkleurig en pluriform land. Dit zien we om te beginnen terug in de verschillen in regionale identiteit, tradities en streektalen, waarmee veel mensen zich verbonden voelen. Regionale identiteiten en culturen verdienen erkenning, waardering en bescherming.	10x	*Pagina 31*: Van de Zaanse Schans tot de hunebedden, van Rembrandt tot Piet Elsinga en van de Deltawerken tot de historische zeilvaart. Het landschap, de cultuur en geschiedenis van de lage landen trekken jaarlijks vele miljoenen bezoekers uit binnen- en buitenland. We willen hen gastvrij ontvangen, goed spreiden over het land en deelgenoot maken van onze cultuur en natuur. *Pagina 52*: De bewoonbaarheid van ons land en de kwaliteit van het leefmilieu zijn essentiële onderdelen van de bestaanszekerheid op langere termijn. Nederland is een dichtbevolkt land waar ruimte moet zijn voor huizen, natuur, landbouw, industrie, energieopwekking, waterwinning, afvalverwerking, recreatie en mobiliteit. De overheid moet in het nationale omgevingsbeleid actief de voorwaarden scheppen voor nieuwe ontwikkelingen, maar ook heldere keuzes maken om de gezondheid van mens en natuur te beschermen en het mooie landschap te behouden. Niet alles kan meer overal. Vervolg pagina 53: bescherming natuur- en cultuurlandschap. Ons land is door de eeuwen heen via landaanwinning/opoldering gevormd; oorspronkelijke natuurwaarden hebben dikwijls plaatsgemaakt voor cultuurgrond en landschappen. De kwaliteit van ons landschap dient voor huidige en toekomstige generaties te worden bewaard.	0x	
Splinter	0	0	https://www.splinterpolitiek.nl/verkiezingsprogramma	nvt: digitaal programma	7x	We streven naar meer investeringen in en zullen een cultureel erfgoedfonds en stimuleringsregelingen (in Caribisch Nederland). Oudhollandse veerassen moeten behouden blijven. Het is aan de overheid om dit soort initiatieven te ondersteunen, als onderdeel van het Nederlands Cultureel Erfgoed. De verbouwing van Nederland vraagt om een sterke ontwerpsector en slevig opdrachtgeverschap. Splinter wil de rol van architecten in het bouwproces in de wet verankeren.	1x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 17x)	Splinter zet in op bescherming en versterking van het IJsselmeergebied dat van groot belang is voor Nederland vanwege de natuurwaarden, de openheid als landschappelijke kwaliteit en de cultuurhistorie. Splinter wil aekerheid bieden voor hen die ons land inspireren. Het algehele bedrag op de Rijksbegroting dat besteed wordt aan kunst en cultuur wordt daarom verhoogd.	0x			10x	Kunst wordt gemaakt door vrije geesten, los van iemands identiteit.	4x	Splinter wil de biodiversiteit herstellen door de aanpak van stresafactoren in het milieu, waaronder vermesting, verzuring en verdroging. Het decentraliseren van natuurbeleid naar de provincies en gemeenten was een grote fout. De ecologie in de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer dient beter beschermd te worden. We geven water en rivieren de ruimte. Lichtevervuiling, landschapsvervuiling en andere vormen van verstoring van natuurgebieden worden strenger aangepakt. Wieiits landschap houden we weide. De 'verdoeling' van Nederland moet worden tegengegaan. Splinter streeft naar de handhaving en uitbreiding van bestaande groene landschapselementen in de vorm van houtwallen, houtsingels, hagen, heggen en bomenrijen.	0x	
LP (libertaire partij)	0	0	https://160.wpcdnnode.com/stamlp.nl/wp-content/uploads/2023/10/verkiezingsprogramma_libertairepartij-2023.pdf	28	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 12x)	De culturele identiteit hoeft niet bijgestuurd te worden door de overheid. Iedere inwoner is een onafhankelijk individu dat door zijn keuzes de totale cultuur in Nederland mede vormgeeft. Cultuur laat zich moeilijk definiëren en moet niet van bovenaf opgelegd worden. (*pagina 11*)	0x			3x	Vrijwillige inburgering; culturele identiteit is geen taak van de overheid.	1x	Alle natuur in Nederland wordt actief door de mens onderhouden. We noemen dit ook wel 'cultuurlandschap'. Natuurherstel is een politieke keuze, waar op dit moment miljarden euro's aan belastinggeld en subsidies naartoe gaan. De LP ziet als oplossing dat benadelaiden van silkstofdepositie de gang naar de rechter kunnen maken, eventueel via massaclaims. De LP is van mening dat de overheid geen vergunningen voor vervuiling mag afgeven. Ook mag de overheid nooit overgaan tot het ontteigenen van boeren en andere grondbezitters. (*Pagina 15*)	0x	
Leif - voor de nieuwe generatie	0	0	https://static1.squarespace.com/static/5ffb3ba2a224aefcb9370b8/t/6553149c4de52578e062e3/1699454071248/VER6IEZINGSPROGRAMMA+LEF+LANG.pdf	32	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 8x)	We streven naar een welwarende kunstsector met zekerheid voor kunstenaars en eerlijke beloningen. Toegang tot cultuur is een recht, met gratis bibliotheken en persoonsgebonden cultuurbudgetten voor jongeren maakt LEF dit mogelijk. LEF ondersteunt een sterke publieke omroep en regionale zenders, en wil muziek- en danslessen voor alle kinderen. We pleiten voor moderne auteursrechtwetgeving en een inclusieve culturele sector, zodat iedereen kan genieten van kunst en cultuur, ongeacht hun achtergrond of financiële situatie. Gratis cultureeducatie.	0x			0x		0x			0x	
Samen voor Nederland	0	0	https://samen-voor-nederland.nl/wp-content/uploads/2023/04/verkiezingsprogramma-SVN-19032023.pdf	35 -> definitieve programma is een digitaal programma gewonden/ https://samen-voor-nederland.nl/partijprogramma/	0x		0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 6x)	De welke anticultuur verlegt constant zijn grenzen en beperkt steeds meer vrijheid. Geen ruimte voor censuur of cancelcultuur.	0x			7x	Bij het bijbouwen van nieuwe woonwijken is Samen voor Nederland vooralsnaar om daarbij ook oog te houden voor natuur, lokale identiteit en menselijkheid. Ofwel, niet het ophokken van mensen (zoals het WEF graag zou zien), maar mooie en ruime wijken met veel bomen, singels en parken. Samen voor Nederland – de naam zegt het al – is legen iedere vorm van discriminatie of racisme. De overheid moet neutraal zijn in alle zaken rondom godsdienst, levensverbetaging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap of seksuele geaardheid. Iedereen mag zichzelf zijn en meedoen.	0x			0x	
Nederland met een PLAN	0	0	https://www.nlplan.nl/ons-programma	nvt: digitaal programma	2x	Kunsten en cultureel erfgoed: ieder archief krijgt een webwinkel, waarbij gebruikers tegen consumententarieven historisch erfgoed kunnen downloaden en gebruiken.	0x zoekterm cultuurhistorie (cultuur 1x)	Musea gratis toegankelijk voor de hele Nederlandse bevolking. Toneel en podiumkunsten toegankelijker door gereduceerde tarieven. Alternatieve media, nieuwe ondernijmstelseven en sportorganisaties zonder hoge overhead en managementkosten.	0x			0x		0x			0x	
Partij van de sport	0	0	https://www.partijvdsport.nl/wp-content/uploads/2023/10/PvdS-Standpunten.pdf	9	0x		0x		0x			0x		0x			0x	
Politieke partij voor basisinkomen	0	0	https://basisinkomenpartij.nl/wp-content/uploads/2023/11/pvb_partijprogramma_2023_A4.pdf	4	0x		0x		0x			0x		0x			0x	

d.d. 17 november 2023
www.fimnederland.nl